

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**REGIMUL FACILITAȚILOR
FISCALE ACORDATE
FONDURILOR DE INVESTIȚII
IMOBILIARE PRECUM ȘI
COMPANIILOR CARE ÎȘI
REINVESTESC PROFITURILE
ÎN UNELE STATE MEMBRE
ALE UNIUNII EUROPENE**

studiu documentar

februarie 2023

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților. Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă. Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru
Consilier- Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350,
E-mail: doc@cdep.ro

ABSTRACT

Scutirea de impozit a profitului reinvestit reprezintă o facilitate fiscală de care pot beneficia societățile comerciale ce activează în orice industrie/ domeniu, în anumite condiții stabilite de lege. De la 1 ianuarie 2023, această scutire se acordă și pentru profitul reinvestit în activele utilizate în activitatea de producție și procesare, precum și în activele reprezentând re tehnologizare, ceea ce va permite *companiilor românești* să își dezvolte noi capacități de producție sau să le modernizeze pe cele pe care le dețin.

Prezentul studiu documentar relevă *aspecte comparative privind acordarea de facilități fiscale în privința impozitării profitului*¹ în unele state membre UE (ex: **Croația, Estonia, Franța, Italia, Letonia, Polonia, Portugalia, Slovenia, Spania**).

De asemenea, trebuie menționat că în Spania există un *regim fiscal special pentru companiile listate care realizează investiții pe piața imobiliară* (numite SOCIMI-uri²) și îndeplinesc anumite cerințe. Pentru aceste **companii/ fonduri de investiții imobiliare de tip REIT** se aplică o cotă de impozit pe profit de 0% însă aceste companii au obligații stricte referitoare la distribuirea profitului.

Este demn de reținut că măsura de *neimpozitare a profitului reinvestit* poate avea *certe avantaje economice*, prin creșterea înzestrării cu capital, dar și a gradului de industrializare. Totodată, o asemenea facilitate fiscală poate aduce și un plus de *disciplină financiară voluntară*, prin eforturi sporite pentru creșterea profitabilității și eligibilității în plan fiscal.

¹ La elaborarea acestei lucrări a fost consultat și studiul documentar elaborat în cadrul DSDL intitulat - *Impozitul pe profitul societăților comerciale în unele state membre ale Uniunii Europene* - Mai 2022 care poate fi accesat pe pagina Intranet a CDEP, la următoarea adresă: <https://www.cdep.ro/infoparl/dip2015.studiu?par1=2022&par2=13485>

² <https://taxsummaries.pwc.com/spain/corporate/tax-credits-and-incentives>

CUPRINS

INTRODUCERE	5
ASPECTE COMPARATIVE	9
CROAȚIA.....	9
ESTONIA	9
FRANȚA	10
ITALIA	11
LETONIA	13
POLONIA.....	15
PORTUGALIA	18
SLOVENIA.....	19
SPANIA	20
BIBLIOGRAFIE / WEBOGRAFIE	25

INTRODUCERE

Scutirea de impozit a profitului reinvestit reprezintă o facilitate fiscală de care pot beneficia societățile comerciale ce activează în orice industrie/ domeniu, în anumite condiții stabilite de lege. În situația în care accesul la finanțare pentru investiții rămâne relativ restrictiv, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM), măsura de neimpozitare a profitului reinvestit poate avea *certe avantaje economice*, prin creșterea înzestrării cu capital dar și a gradului de industrializare, criterii la care România este restantă în comparație cu alte economii europene. Totodată, o asemenea facilitate fiscală va aduce și un plus de *disciplină financiară voluntară*, prin eforturi sporite pentru creșterea profitabilității și eligibilității în plan fiscal³.

Mai multe **state membre UE** fac apel, în prezent, la diverse *facilități fiscale în privința impozitării profitului*: *Croația, Estonia, Franța, Italia, Letonia, Slovenia, Spania, Țările de Jos*⁴. De exemplu, în cazul **Spaniei**, reducerea cotei de impozitare pentru profitul reinvestit este însoțită și de condiții favorabile de eligibilitate în situația vânzării activelor înainte de termenul legal. Mai mult, în Spania există un **regim fiscal special** pentru *companiile listate care realizează investiții pe piața imobiliară* (numite SOCIMI-uri⁵) și îndeplinesc anumite cerințe. Pentru aceste **companii/fonduri de investiții imobiliare de tip REIT**⁶ se aplică o *cotă de impozit pe profit de 0%* însă au obligații stricte de distribuire a profitului.

Pentru ca o companie care activează în domeniul imobiliar să fie considerată drept fond **REIT**, ea trebuie să respecte o serie de prevederi legale. Iar printre cele mai importante se numără următoarele: în primul rând, **REIT**-urile trebuie să investească minim 75% din banii disponibili în proprietăți imobiliare; în al doilea rând, pentru ca o companie să fie categorisită drept REIT, ea trebuie să obțină minim 75% din venitul brut din chirii, din dobânzi aferente creditelor acordate, sau din vânzarea de proprietăți imobiliare; iar în al treilea rând, compania trebuie să distribuie investitorilor minim 90% din venitul anual sub formă de dividende.

REIT-urile sunt fonduri mutuale specializate în imobiliare⁷ deosebit de interesante/attractive ca instrumente de economisire și de investiții. Ele au, prin legea care le guvernează, condiții stabilite de distribuție de dividende fiind, în unele țări, scutite și de

³<https://www.wall-street.ro/editorial/818/Capitalizare-pentru-mediul-de-afaceri-neimpozitarea-profitului-reinvestit>

⁴ <https://taxsummaries.pwc.com/netherlands/corporate/taxes-on-corporate-income>

⁵ <https://taxsummaries.pwc.com/spain/corporate/tax-credits-and-incentives>

⁶ REIT vine de la Real Estate Investment Trust care s-ar traduce în limba română ca Trust de Investiții Imobiliare (TII). Un REIT este o companie care deține, administrează sau finanțează achiziția de proprietăți imobiliare generatoare de venit - <https://www.financialmarket.ro/terms/real-estate-investment-trust-reit/>

⁷ REIT-urile au fost create în anul 1960 în SUA după modelul Fondurilor Mutuale. Ele strâng bani de la un număr mare de investitori care ulterior sunt investiți în diferite tipuri de proprietăți imobiliare. Asta le permite investitorilor să obțină venituri pasive din investiții imobiliare fără să fie nevoiți să cumpere, să administreze sau să finanțeze efectiv o proprietate - <https://www.wall-street.ro/articol/Real-Estate/246371/ce-sunt-reit-urile-si-cum-ar-putea-schimba-realitatea-din-piata-imobiliara.html#gref>

taxe; pot fi listate sau nu, dar listarea lor aduce în unele state UE (ex: *Țările de Jos*⁸) beneficii fiscale. Ceea ce le face interesante pentru investitori este obligativitatea de a distribui către acționari o proporție mare din profit sub formă de dividende, în fiecare an (între 50% în Grecia și 100% în *Țările de Jos*⁹). O particularitate a acestor instrumente este că dau posibilitatea unui mic investitor (1.000 - 100.000 euro) să își plaseze banii și să obțină un dividend anual provenit din achiziții de imobiliare comerciale mari (de exemplu, clădiri de birouri producătoare de venituri din închirieri în valoare de 100 milioane euro) investiții la care în mod normal nu ar putea accede având în vedere capitalul de care dispune.

În funcție de modelul de afaceri pe care îl aplică, REIT-urile se împart în mai multe categorii. Prima dintre ele o reprezintă REIT-urile care dețin și administrează proprietăți imobiliare, așa numitele **Equity REITs**¹⁰. Majoritatea REIT-urilor se încadrează în această categorie. Cu banii primiți de la investitori cumpără proprietăți pe care le închiriază. De aceea, principala lor sursă de venit o reprezintă chiriile, nu câștigurile obținute din vânzarea de proprietăți. Ulterior, compania distribuie venitul respectiv către investitori sub formă de dividende.

Cea de-a doua categorie de REIT-uri este reprezentată de cele care finanțează achiziția de proprietăți imobiliare, așa-numitele **Mortgage REITs**. Ele nu dețin efectiv proprietăți imobiliare ci oferă împrumuturi cu ipotecă dezvoltatorilor imobiliari și celor care dețin proprietăți imobiliare. De aceea, principala lor sursă de venit o reprezintă dobânzile pe care le încasează de pe urma împrumuturilor acordate. Veniturile obținute, de asemenea, sunt repartizate investitorilor sub formă de dividende. REIT-urile care finanțează achiziția de proprietăți imobiliare sunt considerate ceva mai riscante pentru că sunt mai sensibile la fluctuațiile ratelor de dobândă monetară. O a treia categorie de REIT-uri o reprezintă **REIT-urile Hibrid** care sunt o combinație a celor două prezentate anterior.

În *Țările de Jos*¹¹, de exemplu, cheltuielile de capital și investițiile în cercetare-dezvoltare se deduc din impozitul pe profit¹² în proporție de 50%; de asemenea, în **Finlanda**¹³, pachetul de stimulente fiscale vizează scutirea de impozit pentru investițiile în cercetare-dezvoltare, stimulente pentru întreprinderile mici, precum și un regim de amortizare accelerată pentru investițiile de capital și active fixe.

⁸ <https://lexlupa.com/en/fiscal%20benefits%20entrepreneurs>

⁹ <https://business.gov.nl/regulation/corporate-income-tax/>

¹⁰ <https://www.fool.com/investing/stock-market/market-sectors/real-estate-investing/reit/equity-reit/>

¹¹ <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/vennootschapsbelasting/veranderingen-vennootschapsbelasting-2023/tarief-2023>

¹² <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontenten/belastingdienst/business/eu-rights-and-rules-in-the-netherlands/eu-businesses/corporate-income-tax-exemption/>

¹³ <https://taxsummaries.pwc.com/finland/corporate/tax-credits-and-incentives>

Argumente pro privind profitul reinvestit (neimpozitarea acestuia) conform unor opinii din mediul de business:

- în condiții de profitabilitate a mediului de afaceri, neimpozitarea profitului reinvestit nu va fi o măsură împovărătoare pentru buget, sub rezerva unor calcule preliminare. Chiar pe termen relativ scurt, impactul bugetar al neimpozitării profitului reinvestit ar putea fi unul pozitiv;
- obiectivul esențial trebuie circumscris stimulării mediului de afaceri, a potențialului său investițional; impactul poate fi și mai profund dacă *facilitatea fiscală va fi extinsă și pentru investițiile în clădiri, spații de producție, etc.*

În **România**, din ianuarie 2023, facilitatea fiscală privind *scutirea de impozit a profitului investit* poate fi aplicată de companii și pentru investițiile în capacități noi de producție sau de modernizare a celor existente, după ce lista activelor pentru care se poate aplica această facilitate a fost extinsă. Astfel, începând cu acest an, companiile vor fi scutite de plata impozitului și pentru profitul investit în active utilizate în activitatea de producție și procesare, precum și în activele reprezentând rețehnologizare.

Această măsură a fost reglementată prin [OG nr.16/2022](#), care a extins în Codul fiscal lista activelor pentru care companiile pot beneficia de scutirea de la plată a profitului reinvestit. Până acum, această facilitate era disponibilă doar pentru profitul investit în echipamentele tehnologice, calculatoarele electronice și echipamentele periferice, mașinile și aparatele de casă, de control și de facturare, programele informatice, precum și pentru licențe (dreptul de folosire a programelor informatice).

[Art.22](#), alin.(1) din **Codul fiscal**¹⁴ definește categoriile de active pentru care societățile pot aplica scutirea de impozit a profitului reinvestit precum urmează: *(1) Profitul investit în echipamente tehnologice, calculatoare electronice și echipamente periferice, mașini și aparate de casă, de control și de facturare, în programe informatice, precum și pentru dreptul de utilizare a programelor informatice, produse și/sau achiziționate, inclusiv în baza contractelor de leasing financiar, și puse în funcțiune, folosite în scopul desfășurării activității economice, este scutit de impozit. Activele corporale pentru care se aplică scutirea de impozit sunt cele prevăzute în subgrupa 2.1, respectiv în clasa 2.2.9 din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, aprobat prin hotărâre a Guvernului.*

Etapele pe care o societate comercială trebuie să le parcurgă pentru a calcula impozitul pe profitul reinvestit scutit, în vederea aplicării acestei facilități fiscale, sunt următoarele:

1. Se calculează impozitul pe profit aferent trimestrului în care sunt puse în funcțiune mijloacele fixe (conform regulilor fiscale);
2. Se calculează impozitul pe profit aferent profitului reinvestit (respectiv, profitul contabil brut, determinat ca profit contabil la care se adaugă cheltuiala cu

¹⁴ https://www.anaf.ro/anaf/internet/ANAF/asistenta_contribuabili/legislatie/codul_fiscal/

impozitul pe profit) – în această etapă trebuie analizat dacă profitul contabil brut aferent perioadei de la începutul anului până la trimestrul punerii în funcțiune a activelor acoperă investiția realizată. Astfel se identifică două scenarii:

- a) **atunci când profitul contabil brut acoperă investiția** – impozitul pe profit scutit se calculează ca $16\% \times \text{valoarea investiției}$;
- b) **atunci când profitul contabil brut nu acoperă investiția** – impozitul pe profit scutit se calculează ca $16\% \times \text{profitul contabil brut}$;

3. Suma profitului pentru care s-a beneficiat de scutire de impozit pe profit reinvestit, se repartizează la sfârșitul exercițiului financiar, cu prioritate în rezerve, astfel:

- a) **repartizare către rezerva legală** – dacă există obligația constituirii acesteia potrivit legii. În situația în care ulterior repartizării către rezerva legală suma profitului pentru care s-a beneficiat de scutire nu este utilizată integral, excedentul se repartizează către alte rezerve;
- b) **repartizare către alte rezerve** – nivelul rezervei este calculat ca suma profitului investit (respectiv, valoarea investiției sau suma profitului contabil brut, după caz, așa cum este detaliat la punctul 2) din care se scade valoarea repartizată către rezerva legală (dacă este cazul).

În conformitate cu prevederile legale în vigoare, societățile care utilizează profitul sau o parte din el în achiziția, producția, leasing de echipamente tehnologice, calculatoare, echipamente periferice, programe informatice, licențe etc. pot beneficia de o scutire de impozit aferentă profitului respectiv. Așadar, acei contribuabili care plănuiesc investiții de acest gen ar trebui să aibă în vedere această scutire de impozit prevăzută de legislație, putând obține o diminuare/scutire a impozitului pe profit datorat¹⁵.

La nivelul unor **state membre UE** există prevederi privind *scutirea de impozit a profitului reinvestit*. În cele ce urmează, vom prezenta unele aspecte comparative vizând acest tip de facilitate fiscală și unele caracteristici privind fondurile de investiții imobiliare de tip – REIT.

¹⁵<https://www.juridice.ro/817118/modificare-importanta-in-codul-fiscal-din-2023-se-extinde-aria-de-aplicare-a-scutirii-de-impozit-pentru-profitul-reinvestit.html>

ASPECTE COMPARATIVE

CROAȚIA

Scutirile fiscale pentru modernizarea proceselor de afaceri sunt legate de automatizarea, robotizarea și digitalizarea proceselor din industrie legate de producție și prelucrare.¹⁶ Un proiect de investiții pentru care se acordă facilități fiscale pentru modernizare presupune investiții în active fixe în valoare minimă de 500.000 EUR, împreună cu păstrarea unui număr (inițial) de salariați, pe toată perioada de angajare a investiției.

Rata de impozitare a profitului - CIT va fi redusă cu 50% pentru investiții în valoare de la 500.000 EUR la 1 milion EUR, cu **75%** pentru investiții în valoare de la 1 milion EUR la 3 milioane EUR și cu **100%** pentru investiții în valoare de peste 3 milioane EUR pentru o perioadă de 10 ani începând cu anul în care a început investiția. Nivelul productivității trebuie crescut cu cel puțin 10% după expirarea perioadei de 3 ani de la realizarea proiectului de investiții în raport cu productivitatea per salariat cu un an înainte de aplicarea proiectului de investiții.

De asemenea, sunt disponibile următoarele măsuri de stimulare a investițiilor:

- facilități fiscale;
- facilități pentru companii pentru angajarea de personal;
- stimulente fiscale pentru educație și formare profesională;
- facilități pentru investiții în activități de dezvoltare și inovare, activități de sprijinire a afacerilor și activități cu valoare adăugată ridicată;
- stimulente pentru cheltuielile de capital ale proiectelor de investiții;
- facilități pentru proiecte de investiții cu forță de muncă intensivă;
- stimulente pentru proiecte de investiții pentru activele economice / proprietățile inactive deținute în Croația;
- stimulente pentru modernizarea și creșterea productivității proceselor de afaceri.

ESTONIA

Beneficiile facilităților fiscale privind profitul reinvestit sunt certe, un bun exemplu în acest sens fiind Estonia¹⁷, pionieră și în ceea ce privește modul de implementare a legislației de tip holding. Astfel, Estonia a adoptat în anul 2000 un sistem inovator de

¹⁶<https://taxsummaries.pwc.com/croatia/corporate/tax-credits-and-incentives>

¹⁷https://www.hotnews.ro/stiri-dosare_de_fiscalitate-16535366-scutirea-pentru-profitul-reinvestit-romania-exemplul-estoniei.htm

impozitare a profiturilor companiilor, în cadrul căruia se impozitează doar profitul distribuit, și nu profitul reinvestit. Practic, impozitarea este mutată de la momentul în care beneficiile sunt realizate, la momentul în care profiturile sunt distribuite acționarilor¹⁸.

Introducerea **scutirii fiscale (cotă 0%) pentru profitul reinvestit** a avut doar un efect temporar negativ asupra veniturilor bugetare, care au revenit foarte repede peste nivelurile anterioare. Explicația pentru acest fenomen se poate baza pe așa-numita curba Laffer, care arată modul în care o reducere a impozitului poate determina venituri bugetare mai mari, datorită efectelor dinamice: mai multe investiții, producție crescută și venituri suplimentare impozabile.

Această concluzie a fost prezentată și în "Raportul Național privind reforma economică (2004)¹⁹" care menționează că: "exemplul Estoniei este, prin urmare, destul de bun pentru a spune că impozitele mai mici contribuie la creșterea economică, în același timp crescând veniturile bugetare ale statului." Astfel, impozitarea este deplasată din momentul în care companiile realizează profituri până la momentul în care profiturile sunt distribuite proprietarilor de capital. Acesta este motivul pentru care sistemul eston de impozitare a companiilor a devenit bine cunoscut sub numele de „impozit corporativ zero pe profitul reinvestit”.

Impozitul pe profit pentru companii se aplică întregului profit distribuit, indiferent de modul în care este repartizat, inclusiv pentru: *dividende și alte distribuiri de profit ; cadouri, donații și cheltuieli de reprezentare, cheltuieli și plăți care nu au legătură cu afacerile ; beneficii suplimentare.*

Potrivit [Tax Foundation](#), Estonia are cel mai bun sistem fiscal din lume²⁰, iar cel mai bun punctaj al său în 2022 este determinat în principal de caracteristicile pozitive ale Codului său fiscal, printre care și faptul că **nu are impozit pe profitul reinvestit** și reținut ci doar o cotă de 14-20% pe profiturile distribuite.²¹

FRANȚA

O societate comercială *rezidentă* este supusă **impozitării profitului** pentru veniturile obținute pe teritoriul francez²². În acest sens, veniturile din activitățile de afaceri străine (dacă nu există un tratat în vigoare între Franța și statul străin în cauză) sau unui rezident permanent străin (dacă se aplică un tratat fiscal) sunt excluse din baza de impozitare franceză.

¹⁸ <https://ime.bg/en/articles/zero-tax-on-reinvested-profit-the-example-of-estonia/#ixzz7ryVcZTlu>

¹⁹ <https://www.freiheit.org/central-europe-and-baltic-states/state-market-thirty-years-economic-success-estonia>

²⁰ <https://e-estonia.com/tax-competitiveness-index-2022-estonia-has-the-worlds-best-tax-system/>

²¹ <https://www.estonia-company.ee/the-undistributed-profits-tax-is-0-in-estonia/>

²² <https://taxsummaries.pwc.com/france/corporate/taxes-on-corporate-income>

O societate comercială *nerezidentă* este supusă **impozitării profitului** obținut în Franța pentru veniturile din activități comerciale, precum și pentru veniturile rezultate din investiții imobiliare / proprietăți din Franța.

Pentru exercițiile financiare deschise de la 1 ianuarie 2021, *cota redusă a impozitului pe profit este de 15%* care se aplică societăților mici pentru un profit declarat de până la 38.120 EUR (conform *Codului Fiscal francez*²³) însă se extinde și la companiile care realizează o cifră de afaceri de până la 10 milioane EUR (față de 7,63 milioane EUR pentru exercițiile financiare deschise înainte de 1 ianuarie 2021).

Câștigurile de capital sunt în general impozabile ca venituri obișnuite și sunt supuse impozitului pe profit la cota standard, indiferent de durata deținerii activelor vândute. Cu toate acestea, în anumite condiții restrictive, *o cotă redusă de 10% se aplică câștigurilor de capital din cedarea brevetelor, proceselor industriale legate de brevete și software, precum și asupra veniturilor din licențierea brevetelor.*

Pierderile de capital din cedarea brevetelor, a proceselor industriale legate de brevete și a software-ului (fie pierderi pe termen scurt, fie pierderi pe termen lung) sunt deductibile fiscal. De asemenea, *câștigurile din vânzarea acțiunilor deținute timp de cel puțin 2 ani beneficiază de scutiri fiscale semnificative (88% din aceste câștiguri de capital sunt excluse de la plata impozitului de profit, restul de 12% fiind impozitat la cota standard)*. Pierderile de capital nu pot fi compensate cu viitoarele câștiguri de capital pe termen lung. Regimul câștigului de capital pe termen lung se aplică în special câștigurilor de capital din cedarea acțiunilor care beneficiază de regimul *mamă-filială* numai dacă vânzătorul deține cel puțin 5% din drepturile de vot în entitatea ale cărei acțiuni sunt în curs de înstrăinare.

De asemenea, acest regim fiscal se aplică și câștigurilor de capital din cedarea acțiunilor la o entitate situată într-un „stat sau teritoriu necooperant” (NCST), atâta timp cât entitatea poate demonstra că activitățile sale sunt reale și nu caută să obțină profituri în NCST.

ITALIA

Entitățile corporative italiene sunt supuse unui **impozit pe profit**²⁴, cunoscut sub numele de **IRES** (*imposta sul reddito sulle società*), și unui impozit regional pe producție – **IRAP** (*imposta regionale sulle attività produttive*)²⁵.

²³ <https://www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGITEXT000006069577/>

²⁴ <https://www.dentons.com/en/services-and-solutions/global-tax-guide-to-doing-business-in/italy>

²⁵ <https://taxsummaries.pwc.com/italy/corporate/taxes-on-corporate-income>

Cotele de impozitare standard sunt următoarele:

- 24% pentru IRES²⁶.
- 3,9% pentru IRAP²⁷.

Pentru anumite entități se aplică diferite rate IRAP (ex: bănci și entități financiare, corporații de asigurări, furnizori de servicii). Regiunile au puterea de a crește sau diminua ratele de impozitare pentru IRAP.

Baza impozabilă IRES este determinată în conformitate cu principiul de impozitare care prevede că, indiferent de locația/jurisdicția în care se produce venitul, în măsura în care venitul este legal atribuibil unei entități rezidente italiene, venitul este impozitat în Italia. IRES este perceput din venitul total net raportat în situațiile financiare ale companiei, ajustat pentru regulile fiscale specifice. Companiile nerezidente sunt impozitate doar pentru veniturile din sursa italiană.

Există diferite metode de calcul pentru baza impozabilă IRAP, în funcție de natura activității desfășurate de persoanele juridice. Provizioanele pentru datorii și riscuri, precum și elementele extraordinare, nu pot fi luate în considerare la determinarea bazei impozabile IRAP.

Pentru companiile de vânzări și producție, baza impozabilă IRAP este în general reprezentată de marja brută a companiei în situațiile sale financiare. Veniturile și cheltuielile din dobânzi și provizioanele pentru creanțe nedeductibile sunt excluse în sensul bazei impozabile IRAP.

Reguli speciale se aplică instituțiilor financiare, altele decât băncile, și holdingurilor. Baza impozabilă IRAP este stabilită în linii mari din:

- marja de intermediere redusă cu 50% din dividende ;
- 90% din costurile de amortizare aferente imobilizărilor corporale și necorporale fixe ;
- 90% din alte cheltuieli administrative ;
- valoarea netă a ajustărilor și reevaluărilor pentru datorii neperformante.

IRAP este perceput pe o bază regională, iar regiunilor li se permite să crească sau să scadă cota de impozitare standard IRAP până la 0,92%. Companiile cu facilități fiscale acordate în diferite regiuni trebuie să-și calculeze baza impozabilă totală pe baza costurilor de angajare a personalului situat în locații diferite. Facilitățile fiscale devin relevante pentru calcularea IRAP dacă au fost stabilite pentru mai mult de 3 luni. Companiile italiene cu reședința permanentă în străinătate, precum și companiile de transport maritim care se califică pentru regimul de impozitare pe tonaj nu sunt supuse IRAP pentru veniturile obținute.

²⁶ <https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/english/corporate-income-tax-ires>

²⁷ <https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/english/nse/business/taxes-on-corporate-income>

LETONIA

Impozitul pe profitul companiilor se stabilește în conformitate cu [Legea privind impozitul pe venitul corporativ](#)²⁸ din 2018 și cu hotărârea de guvern privind „Regulile de aplicare a normelor Legii impozitului pe venitul corporativ.” Astfel, rata de impozitare a profitului a fost modificată pentru a motiva antreprenorii să investească bani în modernizarea companiei, îmbunătățirea capitalizării și facilitarea atragerii de fonduri pentru dezvoltarea ulterioară a societăților comerciale.

Legea menționată prevede amânarea plății impozitului până când profitul este distribuit sau utilizat în alt mod pentru cheltuieli, care nu asigură dezvoltarea ulterioară a unei companii, adică aplicarea impozitului se transferă din momentul obținerii profitului până în momentul distribuirii profitului. Astfel, impozitul va trebui plătit indiferent de valoarea veniturilor realizate în cursul anului numai dacă societatea distribuie profituri în dividende sau plăți echivalente cu acestea, efectuează cheltuieli neaferente activităților economice, efectuează plăți mai mari legate de dobânzi, acordă împrumuturi către alte persoane, etc.

Drept urmare, **profitul unei companii va fi scutit de impozit, dacă este reinvestit în companie**²⁹. Dividendele primite de o societate de la alte companii nu sunt supuse impozitării. Este permis pentru companii să nu aplice impozit pe profit la cheltuielile de reprezentare și costurile evenimentelor de personal care nu depășește 5% din suma totală a salariului brut calculat în anul înainte de impunerea fiscală.

Începând din 2018, cota pentru **impozitul pe profit de 20%** se va aplica numai pentru:

- a) dividendele plătite de o societate comercială acționarilor săi;
- b) câștiguri considerate drept dividende ;
- c) costuri comparabile cu dividendele ;
- d) profit distribuit condiționat (plăți în scopul distribuirii efective a profitului).

Conform regulii generale, împrumuturile acordate societăților afiliate sunt considerate dividende și sunt supuse impozitării. Cu toate acestea, există anumite reguli care permit scutiri fiscale respectiv:

- a) dacă împrumutul este acordat de către acționari pentru companie;
- b) dacă împrumutul este acordat unei filiale străine a unei companii;
- c) dacă valoarea împrumuturilor acordate nu depășește suma împrumuturilor primite de la persoane juridice neafiliate ;
- d) pentru împrumuturile acordate în anul de impunere fiscală, dacă la începutul anului societatea nu are profit nedistribuit;

²⁸ <https://likumi.lv/ta/en/en/id/292700-enterprise-income-tax-law>

²⁹ <https://www.njordlaw.com/latvia-introduces-0-tax-rate-reinvested-profit>

e) dacă scadența creditului acordat este de până la 12 luni³⁰.

În general, nu există nicio reținere la sursă pe dividende, cu excepția dividendelor plătite companiilor nerezidente situate într-o țară sau un teritoriu desemnat de Letonia drept un teritoriu cu impozitare redusă sau fără impozite. În aceste cazuri se va aplica o reținere la sursă de 20%. Legea fiscală sus-menționată prevede o serie de deduceri fiscale legate de distribuirea profitului: - pentru stimulente fiscale ; - dividende directe.

Conform legii fiscale, o societate are dreptul să reducă suma dividendelor incluse în baza sa impozabilă pentru perioada fiscală în măsura în care:

- a primit dividende de la o altă societate care plătește impozit corporativ în țara sa de reședință; sau
- a primit dividende din care a fost reținut impozitul în țara de plată.

O excepție se aplică dividendelor primite de la o persoană juridică situată, înființată sau stabilită în țări sau teritorii cu impozite reduse sau scutite de impozite. Aplicarea impozitului pentru dividende este reglementată prin hotărârile obligatorii relevante, disponibile publicului, emise de Serviciul Fiscal de Stat din Letonia.

Odată cu noua procedură de plată a impozitului pe profit, mediul investițional din Letonia a devenit mai atractiv pentru companii³¹. Atunci când investește și deschide o afacere în Letonia, o societate comercială obține multe *avantaje/ beneficii/scutiri fiscale, și anume* :

- 1) ***Nu plătește impozit pentru profitul reinvestit, deoarece pentru profitul reinvestit se aplică cota de 0%***
- 2) ***Cota de 20%*** va fi plătită numai din cota de profit care va fi distribuită sau plătită sub formă de dividende sau utilizată în scopuri care nu sunt direct legate de dezvoltarea afacerii. Dacă o companie nu plătește dividende, dar decide să investească profitul obținut în afaceri, impozitul pe profit nu va fi plătit. Astfel, legea fiscală letonă permite companiilor internaționale să reinvestească profitul pentru dezvoltarea afacerilor ;
- 3) Profitul distribuit (sub formă de dividende) este supus impozitării o singură dată și va fi colectat la nivel de companie prin aplicarea cotei de 20%.
- 4) De la 1 iulie 2018, plățile în avans pentru impozitul pe profit sunt anulate; prin urmare, mai multe active rămân la dispoziția companiei (care pot fi folosite pentru investiții în modernizarea respectivei afaceri).
- 5) *Plata impozitului pe profit poate fi redusă prin donații* către organizații de utilitate publică, instituții bugetare sau societăți cu capital de stat, prin prestarea de servicii de cultură în numele statului, precum și pentru donații

³⁰https://www.bdo.global/en-gb/microsites/tax-newsletters/corporate-tax-news/issue-59-july-2021/latvia-revised-cit-regime-provides-potential-benefits-and-opportunities-for-shareholders?utm_source=Front+page&utm_medium=Tiles&utm_campaign=CTN_59_front_page

³¹https://www.vid.gov.lv/en/corporate-income-tax?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

pentru organizații neguvernamentale care sunt înregistrate într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau o țară a Spațiului Economic European, cu care Letonia a încheiat o convenție privind prevenirea dublei impuneri și a evaziunii fiscale, dacă convenția a intrat în vigoare și organizația neguvernamentală își desfășoară activitatea, în conformitate cu actele normative ale statului membru relevant al Uniunii Europene sau ale țării din Spațiul Economic European.

POLONIA

Din 2021, în sistemul fiscal polonez a fost introdus **un nou sistem de impozitare pentru societățile comerciale**, așa-numitul „**CIT Estonian**”³², care modifică momentul plății impozitului pe profit. În general, entitățile plătesc impozitul pe profit - CIT pe venitul realizat într-un anumit an fiscal. Însă conform modelului CIT Estonian, impozitul va fi plătit numai atunci când venitul este distribuit (de exemplu, sub forma de dividende). Mai mult, autoritățile poloneze au introdus modificări importante în ceea ce privește domeniul de aplicare și aplicarea schemei de impozitare pentru modelul *CIT-ului estonian*³³.

Modificarea legii fiscale se adresează societăților comerciale care îndeplinesc, printre altele, următoarele criterii:

- *scutirea fiscală poate fi utilizată de societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată, societățile în comandită și societățile pe acțiuni;*
- *acționarii sunt exclusiv persoane fizice ;*
- *societatea nu are acțiuni la alte entități ;*
- *societatea angajează, în afară de acționari, cel puțin 3 salariați în baza unui contract de muncă (sau suportă cheltuieli salariale lunare în valoare de cel puțin 3 ori salariul mediu lunar).*
- *venitul pasiv nu depășește 50% din toate veniturile companiei obținute din activitățile sale în anul fiscal precedent, calculate inclusiv cu valoarea TVA datorată.*

Suma forfetară pe venit se plătește în momentul plății profitului și într-o altă sumă decât impozitul standard. Pentru contribuabilii mici și pentru contribuabilii care încep activitatea comercială pe aceste principii, cota este de 10% din baza de impozitare. În cazul altor contribuabili, este de 20% din baza de impozitare.

Rata standard pentru impozitul pe profitul companiilor este de 19%. Cu toate acestea, o cota de **9%** poate fi aplicată pentru venituri, altele decât câștigurile de capital, dacă societatea comercială în cauză:

- este un contribuabil mic (adică un contribuabil a cărui valoare a veniturilor din vânzări, inclusiv suma TVA datorată, nu a depășit suma

³² <https://crido.pl/en/threads/estonian-cit/>

³³ <https://cgolegal.com/estonian-cit-imagine-you-can-run-your-business-in-europe-tax-free/>

corespunzătoare echivalentului a 2 milioane EUR, exprimată în zloți (PLN), în anul fiscal precedent) sau

- și-a început recent activitatea, cu condiția ca înființarea societății să nu fie rezultatul unei transformări sau fuziuni (în primul an fiscal).

Începând cu **1 ianuarie 2022**, impozitul pe profit se aplică entităților corporative (inclusiv grupurile de capital fiscal) a căror pondere a veniturilor (altele decât din câștigurile de capital) calculate în scopuri fiscale va fi mai mică de 1% sau care va declara o pierdere pentru un anumit an fiscal. Cota minimă a impozitului este de **10%**.

Baza de impozitare trebuie să fie calculată din suma următoarelor:

- 4% din veniturile „operaționale” (altele decât din câștiguri de capital) ;
- costurile „excesive” de finanțare a datoriei plătite entităților afiliate ;
- valoarea impozitului pe profit amânat rezultat din prezentarea imobilizărilor necorporale neamortizate în decontările fiscale, în măsura în care are drept rezultat o creștere a profitului brut sau o scădere a pierderii brute ;
- costurile serviciilor sau redevențelor plătite către entități afiliate care depășesc 5% plus 3 milioane zloți (PLN). La calcularea cuantumului impozitului, societățile vor avea dreptul să aplice scutiri de la art.18 din Legea privind impozitul pe profit - CIT (reduceri pentru cercetare și dezvoltare și noi scutiri pentru prototipare și robotizare), precum și să deducă din baza de impozitare un venit rezultat din activitatea din Zona Economică Specială sau Zona de Investiții poloneză³⁴.

Prevederile nu se vor aplica, printre altele, întreprinderilor financiare, start-up-urilor și contribuabililor care au înregistrat o scădere de peste 30% a veniturilor. Suma impozitului minim plătit pentru un anumit an fiscal poate fi dedusă din impozitul pe profit datorat calculat prin metoda tradițională pentru cei 3 ani fiscali consecutivi imediat următori anului pentru care s-a plătit impozit.

Există, de asemenea, un „nivel minim al impozitului” pentru contribuabilii care dețin bunuri imobiliare substanțiale, care au o valoare inițială de peste 10 milioane zloți - PLN. Pragul minim de 10 milioane zloți PLN este aplicabil unui întreg portofoliu de clădiri deținute de către un anumit contribuabil. „Impozitul minim” se plătește lunar cu 0,035% din excesul valorii inițiale a clădirii peste 10 milioane zloți PLN (0,42% anual).

În general, *impozitul minim pe profit (CIT)* este aplicabil și pentru perioada în care contribuabilii generează sau înregistrează pierderi fiscale. Cu toate acestea, în astfel de cazuri, persoanele juridice impozabile pot solicita rambursarea cotei minime CIT după sfârșitul anului fiscal dat, cu condiția să fie îndeplinite anumite condiții. Persoanele impozabile nu trebuie să plătească această taxă dacă este mai mică decât rata aferentă lunii calculată conform regulilor generale³⁵. O companie poate alege modelul de impozitare a profitului de tip „CIT Estonian” pentru un termen de 4 ani, reînnoind ulterior

³⁴ <https://www.taxand.com/wp-content/uploads/2022/07/Poland.pdf>

³⁵ <https://www.dentons.com/en/services-and-solutions/global-tax-guide-to-doing-business-in/poland>

termenul pentru un alt termen consecutiv de 4 ani. În acest regim fiscal, ca alternativă la plățile amânate de impozit, contribuabilii eligibili pot, în anumite circumstanțe, să-și deducă plățile efectuate într-un cont de investiții dedicat (scăderile vor fi considerate costuri deductibile din punct de vedere fiscal).

Legea fiscală poloneză conține o definiție complexă a ceea ce reprezintă „*societățile imobiliare*” și impune anumite obligații fiscale acestor vehicule de investiții. În general, cu referire la companiile care își desfășoară activitatea cel puțin un an fiscal, prin **societate imobiliară** se înțelege orice entitate care este obligată să întocmească un bilanț conform reglementărilor contabile și în care, în ultima zi din anul anterior și cel puțin 50% din valoarea activelor bilanțului a constat, direct sau indirect, din bunuri imobiliare situate în Polonia sau din orice drepturi asupra bunurilor imobiliare poloneze și în cazul în care valoarea bilanțului acestor bunuri imobiliare a depășit 10 milioane zloți (PLN). În plus, pentru a fi calificată drept *societate imobiliară*, veniturile din închiriere, subînchiriere, leasing operațional, leasing financiar sau orice alt acord similar, sau înstrăinarea de bunuri imobiliare sau de drepturi asupra proprietăților imobiliare și a participațiilor în alte companii imobiliare trebuie să reprezinte 60% sau mai mult din venitul total.

Este de reținut faptul că, câștigurile de capital obținute din vânzarea acțiunilor la o societate imobiliară sunt transferate de la vânzător la societatea imobiliară vândută (acționând ca remitent de taxe) dacă:

- i. *Vânzătorul este un nerezident dintr-o țară fără un tratat de dublă impozitare cu Polonia sau cu un tratat de dublă impozitare care include așa-numita „clauză imobiliară”; și*
- ii. *Tranzacția se efectuează asupra acțiunilor sau a participațiilor care reprezintă cel puțin 5% din drepturile de vot (sau similare) ale companiei.*

Cele de mai sus se aplică, de asemenea, situațiilor în care o entitate, într-o perioadă de timp de cel mult 12 luni, efectuează mai multe tranzacții de vânzare de acțiuni ale unei companii imobiliare cu privire la un pachet de cel puțin 5% cumulativ. Ulterior, astfel de societăți imobiliare (ale căror acțiuni sunt vândute) trebuie să plătească un avans fiscal de 19% din câștigul de capital al acționarilor până în data de 20 a lunii următoare celei în care au fost înstrăinate acțiunile societății și – dacă societatea imobiliară nu are informații adecvate pentru calcularea bazei de impozitare - avansul fiscal de 19% trebuie plătit la valoarea de piață a acțiunilor care sunt cedate.

PORTUGALIA

Impozitul pe profit (CIT), este perceput pentru entitățile comerciale rezidente și nerezidente³⁶. Există un regim opțional de excludere de la impozitare a profiturilor și pierderilor alocate unui sediu permanent străin (PE) al unei companii portugheze. Acest regim se aplică cu condiția ca :

- (i) profitul alocat acelui sediu să fie supus și să nu fie scutit de un impozit prevăzut la art.2 din Directiva UE privind regimul mamă/filială ([Directiva 2011/96/UE](#)) sau un impozit similar cu impozitul portughez, în cazul în care rata nu este mai mică de 60% din rata standard de impozitare; și
- (ii) sediul străin nu este situat într-o jurisdicție inclusă în lista statelor necooperante.

CIT se aplică, de asemenea, veniturilor din sursa portugheză atribuite unei companii nerezidente în Portugalia (la adresa acesteia din afara Portugaliei). Pentru veniturile generate în Portugalia care sunt obținute de nerezidenți se aplică rate speciale de impozitare la sursă.

O cotă forfetară a impozitului pe profit de **21%** se aplică asupra sumei globale a venitului impozabil realizat de companiile rezidente în scopuri fiscale în Portugalia continentală (aplicabilă și sediilor portugheze ale entităților străine). Cota standard de impozitare a profitului este de **14,7%** în Regiunea Autonomă Madeira³⁷ și în Regiunea Autonomă Azore, iar 25.000 Euro din valoarea impozabilă fiind, de asemenea, supusă cotei standard pentru excedent³⁸.

Se pot aplica și taxe suplimentare:

- o taxă locală (*Derrama*) de până la **1,5%** din venitul impozabil, înainte de deducerea oricăror pierderi fiscale ale societății reportate, este/poate fi percepută în anumite municipalități. Suprataxa locală este evaluată și plătită la depunerea declarației de impozit. De asemenea, se aplică o taxă suplimentară de stat (*Derrama Estadual*) înainte de deducerea oricăror pierderi fiscale reportate disponibile la următoarele rate:
 - **3%** pe profitul impozabil care depășește 1,5 milioane euro și până la 7,5 milioane euro;
 - **5%** pe profitul impozabil care depășește 7,5 milioane euro și până la 35 milioane euro;
 - **9%** din profitul impozabil care depășește 35 de milioane de euro.

³⁶<https://news.bloombergtax.com/tax-insights-and-commentary/tax-and-other-incentives-for-foreign-investment-in-portugal>

³⁷<https://www.dixcart.com/ro/a-madeira-portugal-company-an-attractive-way-to-establish-a-company-in-the-eu/>

³⁸<https://www.dixcart.com/ro/the-benefits-portugal-offers-holding-and-operating-companies/>

Există un *regim fiscal de deducere pentru profiturile obținute și reinvestite*—[DLRR](#). Acest sistem DLRR³⁹ oferă stimulente/scutiri fiscale⁴⁰ pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM). El permite pentru societățile comerciale o scutire fiscală de **10% din profitul reinvestit** pentru investiții eligibile în termen de 4 ani de la realizarea respectivă. Deducerea este plafonată la 12 milioane de Euro pentru profituri reținute și reinvestite și 25% din profitul evaluat.

SLOVENIA

Slovenia⁴¹ a adoptat [Legea din 20 octombrie 2021 privind modificările aduse Legii privind impozitul pe venitul corporativ](#), inclusiv modificări⁴² în legătură cu măsurile pentru țările și jurisdicțiile cu impozite reduse și necooperante⁴³, precum și alte măsuri respectiv introducerea unui nou **stimulent fiscal pentru investițiile în tranziție digitală și ecologică, care prevede o deducere de până la 40%** din baza de impozitare pentru investițiile realizate anual și care nu poate depăși baza de impozitare, inclusiv investițiile în:

- cloud computing, inteligență artificială și baze mari de date;
- tehnologii ecologice, transport public și privat mai curat, mai ieftin și mai sănătos ;
- decarbonizarea sectorului energetic ;
- eficiența energetică a clădirilor și alte standarde pentru neutralitatea climatică.

Rezidenții fiscali sloveni sunt obligați să plătească un **impozit pe profit (CIT)** pentru veniturile obținute din afaceri⁴⁴. **Rata CIT este de 19%**. Nerezidenții fiscali sunt impozitați numai pe veniturile din surse slovene, inclusiv pe veniturile obținute prin sediul permanent (PE) din Slovenia.

De la 1 ianuarie 2022, o societate care angajează stagieri sau studenți pentru a efectua lucrări practice își poate reduce rata la profitul impozabil cu încă **80%** din plata medie lunară plătită acestor persoane pentru fiecare lună în care persoana desfășoară o activitate în cadrul companiei. De asemenea, o companie care angajează persoane cu dizabilități își poate reduce baza la profitul impozabil cu încă **50%** din salariul plătit acestor persoane (în plus față de deducerea costului salarial efectiv al acestora). Un contribuabil care angajează o persoană cu handicap grav sau o persoană cu o combinație de pierdere totală a auzului și deficiență de vorbire își poate reduce baza impozabilă cu încă **70%** din

³⁹ https://www.portaldosincentivos.pt/docs/DLRR_Template_2020.pdf

⁴⁰ <https://www.occ.pt/pt/noticias/irc-beneficios-fiscais-dlrr-2/>

⁴¹ <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Davcni-direktorat/Taxation-in-Slovenia-2022.pdf>

⁴² <https://taxsummaries.pwc.com/slovenia/corporate/tax-credits-and-incentives>

⁴³ <https://www.orbitax.com/news/archive.php/Slovenia-Publishes-Law-Amendin-48181>

⁴⁴ https://www.fu.gov.si/en/business_events_businesses/corporate_income_tax_return/

salariul plătit unei astfel de persoane (în plus față de deducerea costului salarial real al acesteia).

Tot de la 1 ianuarie 2022, s-a instituit o nouă facilitate fiscală pentru companiile care angajează personal în ocupațiile deficitare, în cuantum de 45% din salariul plătit unei astfel de persoane. O altă facilitate fiscală în valoare de 55% este acordată pentru angajarea tinerilor aflați în căutarea primului loc de muncă.

SPANIA

Reglementarea impozitului pentru societățile comerciale, pentru anii fiscali după 1 ianuarie 2015⁴⁵, este prevăzută în [Legea nr.27/2014 privind impozitul pe profit](#), și în [Decretul regal nr.634/2015](#) pentru aprobarea Regulamentului privind impozitul pe profit⁴⁶, cu modificările ulterioare.

Rata standard a impozitului pe profit (CIT) aplicabilă companiilor rezidente, inclusiv sediilor permanente spaniole, este de **25%**. Pentru anumite entități se aplică cote speciale de impozitare, cel mai semnificative fiind⁴⁷:

- o cotă de impozitare redusă, de **15%**, se aplică companiilor nou create, în primii 2 ani fiscali în care baza impozabilă este pozitivă ;
- **1%** este rata aplicabilă pentru fondurile de investiții ;
- **0% este rata aplicabilă pentru fondurile/ companiile spaniole de investiții imobiliare de tip REIT** (societăți cunoscute în Spania ca *SOCIMIS*⁴⁸) ;
- **30%** este rata aplicabilă pentru instituțiile bancare și companiile aparținând industriei hidrocarburilor ;
- **0%** aplicabil entităților caritabile, organizațiilor nonprofit și fondurilor de pensii.

De la *1 ianuarie 2022*, Spania a introdus o cotă minimă de impozitare pentru :

- i. companiile, inclusiv cele cu sediile permanente în Spania, a căror cifră de afaceri netă este de cel puțin 20 de milioane EUR în perioada de 12 luni imediat anterioară perioadei de impozitare a profitului și
- ii. societățile care sunt impozitate în regimul special de consolidare fiscală în scopuri de CIT, indiferent de valoarea netă a cifrei de afaceri a acestora. Cota minimă de impozit pe profit se calculează prin aplicarea unui procent de **15%** la baza impozabilă - care se calculează prin efectuarea anumitor

⁴⁵ <https://www.garrigues.com/sites/default/files/documents/tax-commentary-3-2015.pdf>

⁴⁶ <https://www.guidetobusinessinspain.com/en/3-tax-system/3-2-1-corporate-income-tax/>

⁴⁷ <https://www.dentons.com/en/services-and-solutions/global-tax-guide-to-doing-business-in/spain>

⁴⁸ Sociedades Anónimas Cotizadas de Inversión Inmobiliaria - <https://www.strongabogados.com/property-socimi.php>

ajustări impozabile la rezultatul contabil (de exemplu, scutiri fiscale, compensarea pierderilor fiscale din anii anteriori, etc.).

În mod excepțional, pot fi aplicate anumite stimulente fiscale (în principal cele pentru evitarea dublei impunerii și cele care vizează promovarea investițiilor în anumite regiuni, cum ar fi Insulele Canare, Ceuta și Melilla) cunoscute sub denumirea de *credite CIT permise*. Cu toate acestea, alte tipuri de scutiri fiscale (de exemplu, credite pentru cercetare, dezvoltare și inovare, producții cinematografice și audiovizuale, crearea de locuri de muncă etc.) vor fi aplicabile numai dacă suma datorată - odată ce creditele CIT permise sunt aplicate - nu este mai mică de 15 % din baza impozabilă. În plus, regimul CIT spaniol recunoaște că orice excedent al creditelor fiscale poate fi reportat.

De asemenea, entitățile nerezidente care nu operează în Spania printr-un sediu permanent sunt supuse unei impozitări (spre deosebire de CIT), iar rata aplicabilă fiind de 19% - 24% în funcție de tipul de chirie și de rezidența fiscală.

Pentru perioadele fiscale care încep de la 1 ianuarie 2023, se introduce o cotă redusă de impozitare pe profit de **23%** pentru companiile a căror cifră de afaceri în anul fiscal precedent a fost mai mică de 1 milion EUR. Această rată redusă nu se aplică entităților care sunt considerate societăți de capital. Pentru grupurile corporative, cifra de afaceri a tuturor companiilor din grup trebuie luată în considerare în acest scop. Reguli speciale se aplică companiilor pentru prima perioadă fiscală în care se desfășoară o activitate economică sau pentru perioade fiscale scurte.

*Companiile a căror activitate principală rezidă în închirierea de locuințe situate în Spania pe care le-au construit, promovat sau achiziționat pot aplica pentru un **regim fiscal special** care reduce semnificativ cuantumul impozitului pe profit - CIT, cu condiția îndeplinirii anumitor cerințe*⁴⁹.

Astfel, se instituie un *regim fiscal special pentru companiile listate care realizează investiții pe piața imobiliară* (numite **SOCIMI** în Spania)⁵⁰. **SOCIMI-urilor** li aplică o **rată de impozitare de 0%** și au obligații stricte de distribuire a profitului.⁵¹

Cadrul legal pentru **trusturile/companiile de investiții imobiliare - SOCIMI-uri**, inspirate de fondurile de tip REIT, este stabilit prin **Legea nr.11/2009**, cu modificările ulterioare. **Condițiile**⁵² pentru accesarea regimului fiscal special pentru Socimi-uri sunt următoarele:

⁴⁹<https://www.cuatrecasas.com/resources/spain-2021-tlr-v2-61b21caae68b3758669237.pdf?v1.37.1.20221201>

⁵⁰<https://www.cuatrecasas.com/en/global/art/main-requirements-applicable-to-spanish-real-estate-investments-trusts>

⁵¹<https://www.cuatrecasas.com/resources/spain-2021-tlr-v2-61b21caae68b3758669237.pdf?v1.37.1.20221201>

⁵² <https://www.ashurst.com/en/news-and-insights/legal-updates/legal-regime-for-spanish-reit-socimi/>

- SOCIMI trebuie să fie constituită ca societate pe acțiuni (SA). Denumirea sa corporativă trebuie să dovedească statutul său de societate de investiții imobiliare listată sau să includă abrevierea SOCIMI, SA.
- **Obiectul principal de activitate** al SOCIMI trebuie să fie unul dintre următoarele:
 - a) achiziționarea și dezvoltarea de imobile urbane în scop de închiriere, inclusiv clădiri restaurate în condițiile prevăzute de *Legea TVA*;
 - b) deținerea de acțiuni la SOCIMI sau la alte societăți nerezidente în Spania, atunci când acestea au același scop ca SOCIMI și sunt supuse, prin lege sau prin statutul societății, unui regim similar celui aplicabil SOCIMI cu privire la repartizarea obligatorie a profiturilor;
 - c) deținerea de acțiuni nominative (și nu la purtător) la alte entități, rezidente sau nerezidente, cu scopul principal de achiziție de bunuri imobiliare intravilane în scop de închiriere și un regim, potrivit legii sau statutului societății, similar cu cel stabilit pentru SOCIMI privind repartizarea obligatorie a profiturilor și investirea veniturilor și activelor, iar capitalul social să aparțină SOCIMI-urilor sau oricăreia dintre societățile menționate la pct.(b) de mai sus, care nu pot avea filiale sau societăți în care s-a investit;
 - d) deținerea de acțiuni sau unități ale RECIV-urilor⁵³. Pe lângă scopul său principal, o SOCIMI poate desfășura diferite activități comerciale suplimentare.

Veniturile combinate din alte activități comerciale suplimentare trebuie să reprezinte mai puțin de 20% din veniturile totale ale companiei pentru fiecare perioadă fiscală. Capitalul social al unei SOCIMI trebuie să fie de cel puțin 5 milioane EUR, reprezentat de acțiuni nominative.

Aporturile de active imobiliare la SOCIMI, la constituire sau la o majorare de capital, trebuie să fie însoțite de un raport al unui expert independent, desemnat de Registrul Comerțului.

De asemenea, SOCIMI-urile trebuie să-și distribuie profitul anual acționarilor. Distribuția profitului trebuie să fie aprobată în termen de 6 luni de la sfârșitul fiecărui an și trebuie să includă alocarea a :

- a) 100% din profitul din dividende sau orice altă participare la profit distribuită de societățile în care s-a investit în vederea dezvoltării scopului său social principal al SOCIMI ;

⁵³ În Spania, există două tipuri de vehicule de investiții colective imobiliare (RECIV): fonduri de investiții imobiliare (REIF) și societăți de investiții imobiliare (REIC). RECIV-urile sunt reglementate prin Legea nr. 35/2003 privind investițiile colective și ulterior prin Decretul Regal nr.1082/2012. RECIV-urile sunt instrumente financiare care permit micilor investitori să-și canalizeze investițiile în imobiliare.

- b) cel puțin 50% din profiturile obținute din transferul de bunuri imobiliare și acțiuni sau participații în capitaluri proprii dedicate dezvoltării scopului social principal al SOCIMI, atâta timp cât transferul se face după expirarea termenului minim de deținere;
- c) cel puțin 80% din toate celelalte profituri obținute, care includ veniturile obținute din proprietățile închiriate de către SOCIMI sau din alte activități.

Dividendele trebuie plătite în luna următoare datei la care este aprobată hotărârea de distribuire. Legea nr.11/2009 prevede caracteristici specifice cu privire la conținutul conturilor anuale ale SOCIMI. Pentru ca regimul fiscal special să se aplice, acțiunile SOCIMI trebuie să fie admise la tranzacționare pe o piață reglementată din Spania sau într-un stat membru al UE sau al SEE sau într-un stat care are un schimb efectiv de informații cu Spania; sau să existe o facilitate de tranzacționare multilaterală în Spania sau într-un stat membru al UE sau al SEE.

SOCIMI-urile sunt supuse cerințelor privind modul în care își investesc activele și obțin venituri din exploatarea afacerii lor. Cel puțin 80% din valoarea activelor unei SOCIMI trebuie să fie alocate pentru:

- achiziționarea și dezvoltarea (inclusiv refacerea) imobilelor urbane în scopul închirierii;
- achiziționarea de terenuri pentru a dezvolta bunuri imobiliare care vor fi folosite pentru închiriere, atâta timp cât dezvoltarea începe în termen de 3 ani de la achiziție;
- participații în entități eligibile pentru dezvoltarea scopului social principal al SOCIMI.

Valoarea activelor SOCIMI este determinată ca media bilanțului individual al societăților comerciale sau pe baza bilanțului trimestrial consolidat al anului respectiv, dacă SOCIMI este societatea-mamă a unui grup de companii. Dacă SOCIMI (sau societățile sale în care s-a investit) deține bunuri imobiliare în străinătate, acestea trebuie să aibă o natură similară cu imobilele din Spania pentru a se califica drept proprietăți imobiliare în acest scop. De asemenea, statul străin în care se află activele imobiliare trebuie să aibă un schimb eficient de informații fiscale cu Spania. În plus, cel puțin 80% din veniturile pentru perioada fiscală trebuie să fie obținute din:

- a) închirierea de active imobiliare în scopul principal al SOCIMI către persoane juridice sau entități neafiliate; și
- b) dividendele sau participarea cu capitaluri proprii în entități care pot fi considerate adecvate pentru dezvoltarea scopului social principal al SOCIMI.

Sumele obținute din transferul participațiilor în capitaluri proprii sau imobile utilizate pentru dezvoltarea scopului social principal al SOCIMI nu vor fi considerate venituri pentru perioada fiscală dacă perioada minimă de deținere de 3 ani a expirat.

Imobilele care cuprind activele SOCIMI trebuie închiriate pentru cel puțin 3 ani. Acest termen include perioada în care proprietățile au fost oferite spre închiriere, până la un an. Termenul de 3 ani se calculează după cum urmează:

- a) dacă imobilul făcea parte din activul social al SOCIMI înainte de aplicarea regimului fiscal special, termenul se calculează de la data începerii primei perioade fiscale în care s-a aplicat regimul fiscal special;
- b) când proprietatea a fost deja închiriată sau oferită spre închiriere de la acea dată; sau
- c) dacă imobilul a fost dezvoltat sau dobândit ulterior (sau nu a fost închiriat la prima aplicare a regimului fiscal special), de la data la care a fost pentru prima dată închiriat sau oferit spre închiriere.

Acțiunile sau participațiile în capitalul social al societăților în care s-a investit conform obiectul social principal al SOCIMI trebuie să fie deținute ca parte a activelor societăților comerciale timp de cel puțin 3 ani de la achiziționarea acestora sau de la data începerii primei perioade fiscale în care acest impozit special a fost aplicat. Nerespectarea perioadei minime de deținere nu va duce automat la pierderea regimului fiscal special. Totuși, SOCIMI va fi impozitată pentru toate veniturile generate de active în perioadele fiscale în care s-ar fi aplicat regimul fiscal special, inclusiv veniturile din chirii și veniturile din transferuri, în cadrul regimului de impozitare și la cota generală de impozitare.

SOCIMI-urile care îndeplinesc cerințele corporative menționate pot opta să aplice pentru un regim fiscal special, care prevede un sistem de taxare pentru SOCIMI (supusă unei cote de impozit pe profit de **0%**) și pentru impozitarea efectivă a acționarilor săi în cazul acestora. **Regimul fiscal special pentru SOCIMI-uri** poate fi aplicat și, dacă sunt îndeplinite cerințe specifice, entităților în care SOCIMI deține o participație legată de dezvoltarea obiectului său social principal, și anume o participație la entități rezidente a căror activitate principală este achiziționarea de proprietăți urbane, activități de închiriere care fac obiectul aceleiași politici obligatorii, legale sau statutare, de distribuire a profitului și care îndeplinesc cerințele de investiții ale SOCIMI.

Adunarea generală a acționarilor (AGA) trebuie să aprobe decizia de aplicare a regimului fiscal special pentru societatea imobiliară respectivă (SOCIMI). Această alegere trebuie notificată Agenției de Stat pentru Administrarea Fiscală ([AEAT](#)). Regimul fiscal special se va aplica pentru perioada fiscală care se încheie după notificare și pentru perioadele fiscale următoare și va înceta să se aplice din anul în care se renunță sau când se pierde dreptul la aplicarea acestuia.

O SOCIMI poate accesa regimul fiscal special chiar dacă, la momentul opțiunii respective, unele cerințe, considerate neesențiale, nu sunt îndeplinite (de exemplu, cele referitoare la investirea activelor, sursa de venituri, obligația de a deține acțiuni tranzacționate pe piețele reglementate, capital social minim și denumire socială). În orice caz, aceste cerințe trebuie îndeplinite în termen de 2 ani de la data aprobării aplicării regimului fiscal special.

BIBLIOGRAFIE / WEBOGRAFIE

[Ordinul Ministerului Finanțelor 4.636/2022](#) publicat în Monitorul Oficial nr.1275 din 30 decembrie 2022

[OG 16/2022](#) publicată în Monitorul oficial nr.716 din 15 iulie 2022

https://www.avocatnet.ro/articol_56495/Facilit%C4%83%C8%9Bi-fiscale-noi-Microfirmele-%C8%99i-pl%C4%83titorii-de-impozit-pe-profit-incuraja%C8%9Bi-s%C4%83-investeasc%C4%83-in-inv%C4%83%C8%9B%C4%83mantul-profesional.html

<https://codfiscal.net/60739/modificare-importanta-in-codul-fiscal-din-2023-se-extinde-aria-de-aplicare-a-scutirii-de-impozit-pentru-profitul-reinvestit>

<https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/36946/9781464817557.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

<https://www.elibrary.imf.org/downloadpdf/journals/087/2021/012/087.2021.issue-012-en.xml>

<https://ccint.ro/important/sinteza-modificarilor-aduse-codului-fiscal-prin-og-nr-16-2022/>

<https://www.oecd.org/tax/tax-policy/corporate-and-capital-income-tax-explanatory-annex.pdf>

<https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/11/EU-Tax-Observatory-Report-3-Tax-Competition-November-2021.pdf>

<https://taxsummaries.pwc.com/croatia/corporate/tax-credits-and-incentives> - Croația

<https://ime.bg/en/articles/zero-tax-on-reinvested-profit-the-example-of-estonia/> - Estonia
<https://ime.bg/en/articles/zero-tax-on-reinvested-profit-the-example-of-estonia/#ixzz7ryVcZTlu>

<https://taxsummaries.pwc.com/france/corporate/taxes-on-corporate-income> - Franța

<https://taxsummaries.pwc.com/italy/corporate/taxes-on-corporate-income> - Italia

<https://likumi.lv/ta/en/en/id/215302-micro-enterprise-tax-law> - Letonia

<https://www.dentons.com/en/services-and-solutions/global-tax-guide-to-doing-business-in/poland> - Polonia

<https://news.bloombergtax.com/tax-insights-and-commentary/tax-and-other-incentives-for-foreign-investment-in-portugal> - Portugalia

<https://taxsummaries.pwc.com/slovenia/corporate/tax-credits-and-incentives> - Slovenia

<https://www.dentons.com/en/services-and-solutions/global-tax-guide-to-doing-business-in/spain> - Spain

<http://www.audiconsultores.com/wp-content/uploads/2016/04/05-2015-Corporate-Income-Tax.pdf>

<https://www.guidetobusinessinspain.com/en/3-tax-system/3-2-1-corporate-income-tax/>
<https://taxsummaries.pwc.com/spain/corporate/tax-credits-and-incentives>